

การศึกษาสภาคและปัญหาการใช้หลักสูตรกลุ่มทักษะภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2

ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนราธิวาส

นางสาวอมรรัตน์ ไกรสุข

ศูนย์วิทยบรพยกร
วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
ภาควิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2537

ISBN 974-584-012-2

สิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I16995521

A STUDY OF STATE AND PROBLEMS OF THE IMPLEMENTATION OF
THAI BASIC SKILL CURRICULUM OF PRATHOM SUKSA ONE AND
TWO IN ELEMENTARY SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION
OF THE OFFICE OF NARATHIWAT
PROVINCIAL PRIMARY EDUCATION

Miss Amonrat Kraisuk

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Educational Administration
Graduate School
Chulalongkorn University

1994

ISBN 974-584-012-2

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การศึกษาสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรกคุ่มทักษะภาษาไทย ระดับชั้น

ประถมศึกษาปีที่ 1 - 2 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน

การประถมศึกษาจังหวัดนราธิวาส

โดย

นางสาวอมรรัตน์ ไกรสุข

ภาควิชา

บริหารการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

อาจารย์ ดร. เพ็ญเกียรติ ขมวดกนา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

คณะกรรมการ

(ศาสตราจารย์ ดร. ภาวร วัชราภัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ใจพิทย์ เชื้อรัตนพงษ์)

อาจารย์ที่ปรึกษา

(อาจารย์ ดร. เพ็ญเกียรติ ขมวดกนา)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ วไลรัตน์ บุญสรัสวดี)

พิมพ์ด้วยเงินทุนของหน่วยงานโดยไม่ได้รับเงินเดือน

อมรรัตน์ ไกรสุข : การศึกษาสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรกลุ่มทักษะภาษาไทย ระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 1-2 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนราธิวาส (A STUDY OF STATE AND PROBLEMS OF THE IMPLEMENTATION OF THAI BASIC SKILL CURRICULUM OF PRATHOM SUKSA ONE AND TWQ IN ELEMENTARY SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF THE OFFICE OF NARATHIWAT PROVINCIAL PRIMARY EDUCATION) อาจารย์ที่ปรึกษา : อาจารย์ ดร. เพิ่มเกียรติ ขมั่นนา, 234 หน้า。
ISBN 974-584-012-2

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรกลุ่มทักษะภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนราธิวาส ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปยังผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนกลุ่มทักษะภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 จำนวนทั้งสิ้น 1,074 ฉบับ ได้รับกลับคืนมา 877 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 81.7 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ ผลการวิจัยพบว่า :

ด้านงานบริหารและบริการหลักสูตร โรงเรียนมีการเตรียมบุคลากร โดยให้ครูศึกษาเอกสาร หลักสูตร ผู้บริหารหน้าที่จัดครุเข้าสอน โดยคำนึงถึงความรู้และประสบการณ์ของครู กำหนดเวลาเรียน ในตารางสอนและเวลาปฏิบัติจริง สัปดาห์ละ 21-25 คาบ มีการจัดทำแผนการสอน ครูเป็นผู้ผลิตและใช้ สื่อด้วยตนเอง สื่อที่ผลิตมากได้แก่ บัตรคำ โดยจัดทำด้วยเงินงบประมาณ จัดเตรียมสถานที่โดยห้องเรียน ทุกห้องแยกเป็นເອກເທສ มีการตกแต่งห้องเพื่อเสริมทักษะภาษาไทย และเอื้อต่อการเรียนการสอน ไม่มีการ ประชาสัมพันธ์หลักสูตร

ด้านงานดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร โรงเรียนมีคุณภาพของหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) เป็นแนวทางในการใช้หลักสูตร มีเป้าหมายเพื่อพัฒนา คุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) โดยเน้น การอ่านคล่อง เชื่ยนคล่อง ไม่มีการปรับหลักสูตร กิจกรรมการเรียนการสอนเน้นกระบวนการฝึกทักษะฟัง พูด อ่าน เชื่ยน ครูเตรียมการสอนทุกครั้ง โดยศึกษาแผนการสอนและคู่มือครู เลือกกิจกรรมที่เหมาะสมกับ จุดประสงค์การเรียนรู้ ยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลาง มีการวัดและประเมินผลเพื่อประเมินการผ่านจุดประสงค์ ใน ป.02 หลังจากจบเรียน โดยการปฏิบัติงานและตรวจผลงาน มีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรและการ สอนข้อมูลเสริม

ด้านงานสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร โรงเรียนมีการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร โดยส่งครูเข้ารับการอบรม มีการนิเทศและติดตามผลโดยพิจารณาจากการสอน มีการเสริมแรงโดย อำนวยความสะดวกในเรื่องงบประมาณเพื่อให้จัดซื้อ/จัดทำสื่อที่จำเป็นต่อการเรียนการสอน สร้างขวัญและ กำลังใจโดยแบ่งงานให้อย่างเหมาะสม

ปัญหาการใช้หลักสูตร ปัญหาที่ผู้บริหารพบ ได้แก่ จำนวนครูในโรงเรียนไม่เพียงพอ ได้รับเอกสาร หลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนจากต้นสังกัดล่าช้าและมีจำนวนจำกัด ห้องเรียนไม่เพียงพอ ปัญหาที่ครู ผู้สอนพบ ได้แก่ ได้รับเอกสารหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนล่าช้าและมีจำนวนจำกัด ครูขาดทักษะในการ จัดกิจกรรมหลากหลาย ขาดเครื่องมือวัดและประเมินผลที่เป็นมาตรฐาน มีภาระงานอันมาก นักเรียนขาดเรียนบ่อย

ภาควิชา ... นริหารภารกิจศึกษา
สาขาวิชา นิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร
ปัจจุบัน ... 2536

ลายมือชื่อนิติ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา (พญ.กานดา บุญอ่อน)
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

C541946 : MAJOR SUPERVISION AND CURRICULUM DEVELOPMENT

KEY WORD: STATE AND PROBLEMS/IMPLEMENTATION/THAI BASIC SKILL/ELEMENTARY SCHOOLS/
NARATHIWAT

AMONRAT KRAISUK: A STUDY OF STATE AND PROBLEMS OF THE IMPLEMENTATION OF
THAI BASIC SKILL CURRICULUM OF PRATHOM SUKSA ONE AND TWO IN ELEMENTARY
SCHOOL UNDER THE JURISDICTION OF THE OFFICE OF NARATHIWAT PRIMARY EDUCATION.
THESIS ADVISOR : PERMKIET KHAMAWATTANA, Ph.D., 234 pp. ISBN 974-584-012-2

The purpose of this research was to study the state and problems of implementing prathom suksa one and two Thai Basic Skill Elementary School Curriculum B.E.2521 (revised edition B.E.2533) in elementary school under the jurisdiction of the office of Narathiwat. One thousand and seventy-four questionnaires were distributed to the school administrators and the prathom suksa one two thai teachers. Out of the total 877 or 81.7 percent of completed and returned. The data were analyzed by using percentage. Research findings were as follows :

With regard to curriculum administration, it was found that; the schools encouraging teacher to study curriculum materials teacher placement was responsible by school administrators based on teacher's knowledge and experiences, practices allocated for 21-25 periods per week were set intime table, teachers were encouraged to prepare lesson plan and instructional aids by themselves, flash cards were mostly used and prepared by school budget, classroom environment was prepared to fosten desirable outcome in Thai Language Learning, public relations regarding curriculum was not organized.

As for conducting instruction in conformity with curriculum requirement, it was out as follows : schools adhere to the aims of Elementary school curriculum B.E.2521 (revised B.E.2533) and use them as guideline for curriculum implementation with aview to develop desirable characteristics specified by the said curriculum. Emphasis was made on skillful reading and writing. Curriculum modification was not made to strengthen basic skills in listening, speaking, reading and writing, prepared every lesson plan by studying lesson plan and teacher's manual, teacher organized learning activities responding curriculum objectives, student centre was the main principle for conducting all kinds of activities, measurement and evaluation were conducted in accordance with classroom record (p.02) at the end of each lesson especially the work product evaluation, co-curricular activity and remedial teaching were conducted.

Regarding curriculum support and promotion, it was found that: teachers were encouraged to attend inservice training programmes, supervision follow-up were made by lesson plan assessment, reinforcement was made by facilitating budget allocation for procuring and preparing necessary instructional aids and moral support was made in terms of appropriate assignment to work.

Problems identified were as follows; problems spedified by school principles were : shortages of teacher, inadequate curriculum materials and instructional aids, inadequate classroom. Teachers, they faced the following problems: late delivery and inadequate curriculum materials and instructional aids, lack of skills in deversifying safficient activities, lack of desirable standard of measurement and evaluation instruments, overload in other instructional activities frequent class absence for some students.

ภาควิชา บริหารการศึกษา

สาขาวิชา นิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร

ปีการศึกษา 2536

ลายมือชื่อนิสิต

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

กิจกรรมประการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สถาเร็จได้ด้วยความกรุณาของ อาจารย์ ดร. เพ็ญเกียรติ ขมวดนา
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำปรึกษา ช่วยเหลือ แนะนำ ตรวจแก้ไขและให้กำลังใจ
เสมอมา รวมทั้ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ใจพิทย์ เชื้อชตเน晦์ ประธานกรรมการ และ
รองศาสตราจารย์ วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์ กรรมการในการสอบวิทยานิพนธ์ที่ได้ให้คำแนะนำ และ
ตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี่

ขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร. บุญมี เผรยอด อาจารย์สวัสดิ์ จงกต ที่กรุณา
ให้ความรู้ คำแนะนำแก่ผู้วิจัย ขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่กรุณาตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
ขอขอบพระคุณผู้บริหารโรงเรียนและครุผู้สอนกุ่มทักษะภาษาไทยระดับชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 1 - 2 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนราธิวาส ที่กรุณา
ให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณศึกษานิเทศก์อาเภอ/กิ่งอาเภอ และศึกษานิเทศก์จังหวัดนราธิวาส ที่
กรุณาเก็บรวบรวมแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้ให้เป็นอย่างดี

อนึ่ง การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาถังกรรณ์
มหาวิทยาลัย จึงขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณเพื่อน ๆ สาขาวิชาในเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตรุ่นที่ 30 เพื่อนร่วมงานและ
น้อง ๆ ที่สนับสนุนให้กำลังใจและความช่วยเหลือเป็นอย่างดี

ท้ายสุดขอกราบขอบพระคุณเพื่อม่ ผู้ที่ให้ความสำคัญของการศึกษา จึงให้การศึกษาและ
ทุกสิ่งในชีวิตแก่ผู้วิจัยตลอดมา

อมรรัตน์ ไกรสุข

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	๔
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๕
กิตติกรรมประกาศ	๖
สารบัญตาราง	๗
บทที่	
✓ 1. บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	5
คำนิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย	6
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	7
การนำเสนอผลการวิจัย	7
✓ 2. ทฤษฎี หลักการ แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
ความหมายและความสำคัญของหลักสูตร	8
องค์ประกอบของหลักสูตร	10
การพัฒนาหลักสูตร	12
การนำหลักสูตรไปใช้	13
หลักสูตรประ楫มศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) ...	37
หลักสูตรกลุ่มหักษะภาษาไทย ตามหลักสูตรประ楫มศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533)	41
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	49

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
✓ 3. วิธีดำเนินการวิจัย	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	58
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	58
	การสร้างเครื่องมือในการวิจัย	60
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	60
	การวิเคราะห์ข้อมูล	61
✓ 4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	63
	ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการใช้หลักสูตรกลุ่มทักษะภาษาไทย	73
	ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการใช้หลักสูตรกลุ่มทักษะภาษาไทย	128
	✓ 5. สิ่งผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	155
สิ่งผลการวิจัย	156	
อภิปรายผล	168	
ข้อเสนอแนะ	113	
✓ รายการอ้างอิง	170	
ภาคผนวก	173	
ประวัติผู้เขียน	234	

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 จำนวนและร้อยละของแบบสือสอบที่ส่งไปและได้รับคืน	61
2 สถานภาพของผู้บริหาร	64
3 สถานภาพของครูผู้สอน	68
4 สภาพงานบริหารและบริการหลักสูตรกลุ่มทักษะภาษาไทย ด้านการ จัดเตรียมบุคลากร	74
5 สภาพงานบริหารและบริการหลักสูตรกลุ่มทักษะภาษาไทย ด้านการ จัดครุเข้าสอน	77
6 สภาพงานบริหารและบริการหลักสูตรกลุ่มทักษะภาษาไทย ด้านการ จัดตารางสอน	78
7 สภาพงานบริหารและบริการหลักสูตรกลุ่มทักษะภาษาไทย ด้านการ จัดเตรียมสื่อการเรียนการสอน	81
8 สภาพงานบริหารและบริการหลักสูตรกลุ่มทักษะภาษาไทย ด้านการ เตรียมสถานที่	98
9 สภาพงานบริหารและบริการหลักสูตรกลุ่มทักษะภาษาไทย ด้านการ ประชาสัมพันธ์หลักสูตร	101
10 สภาพงานดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตรกลุ่มทักษะภาษาไทย ด้านการปรับหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพห้องเรียน	104
11 สภาพงานดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตรกลุ่มทักษะภาษาไทย ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	108
12 สภาพงานดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตรกลุ่มทักษะภาษาไทย ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร	115

สารบัญสาร่าง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
13 สภาพงานดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตรกลุ่มทักษะภาษาไทย ด้านการจัดการสอนช้อมเสริม	118
14 สภาพงานสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตรกลุ่มทักษะภาษาไทย ด้านการนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตร	122
15 สภาพงานสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตรกลุ่มทักษะภาษาไทย ด้านการสร้างช่วงและกำลังใจ	126
16 ปัญหางานบริหารและบริการหลักสูตรกลุ่มทักษะภาษาไทย ด้านการ เตรียมบุคลากรของผู้บริหาร	129
17 ปัญหางานบริหารและบริการหลักสูตรกลุ่มทักษะภาษาไทย ด้านการ เตรียมบุคลากรของครูผู้สอน	130
18 ปัญหางานบริหารและบริการหลักสูตรกลุ่มทักษะภาษาไทย ด้านการ จัดครุเข้าสอนของผู้บริหาร	131
19 ปัญหางานบริหารและบริการหลักสูตรกลุ่มทักษะภาษาไทย ด้านการ จัดครุเข้าสอนของครูผู้สอน	132
20 ปัญหางานบริหารและบริการหลักสูตรกลุ่มทักษะภาษาไทย ด้านการ จัดตารางสอนของผู้บริหาร	133
21 ปัญหางานบริหารและบริการหลักสูตรกลุ่มทักษะภาษาไทย ด้านการ จัดตารางสอนของครูผู้สอน	134
22 ปัญหางานบริหารและบริการหลักสูตรกลุ่มทักษะภาษาไทย ด้านการ เตรียมสื่อการเรียนการสอนของผู้บริหาร	135

สารบัญสาร่าง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
23 ปัญหางานบริหารและบริการหลักสูตรกลุ่มทักษะภาษาไทย ด้านการเตรียมสื่อการเรียนการสอนของครุผู้สอน	136
24 ปัญหางานบริหารและบริการหลักสูตรกลุ่มทักษะภาษาไทย ด้านการเตรียมสถานที่ของผู้บริหาร	137
25 ปัญหางานบริหารและบริการหลักสูตรกลุ่มทักษะภาษาไทย ด้านการเตรียมสถานที่ของครุผู้สอน	138
26 ปัญหางานบริหารและบริการหลักสูตรกลุ่มทักษะภาษาไทย ด้านการประชาสัมพันธ์หลักสูตรของผู้บริหาร	139
27 ปัญหางานบริหารและบริการหลักสูตรกลุ่มทักษะภาษาไทย ด้านการประชาสัมพันธ์หลักสูตรของครุผู้สอน	140
28 ปัญหางานดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตรกลุ่มทักษะภาษาไทย ด้านการปรับหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพห้องถีนของผู้บริหาร	141
29 ปัญหางานดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตรกลุ่มทักษะภาษาไทย ด้านการปรับหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพห้องถีนของครุผู้สอน	142
30 ปัญหางานดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตรกลุ่มทักษะภาษาไทย ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของผู้บริหาร	143
31 ปัญหางานดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตรกลุ่มทักษะภาษาไทย ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครุผู้สอน	144
32 ปัญหางานดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตรกลุ่มทักษะภาษาไทย ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรของผู้บริหาร	147
33 ปัญหางานดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตรกลุ่มทักษะภาษาไทย ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรของครุผู้สอน	148

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
34 ปัญหางานดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตรกลุ่มทักษะภาษาไทย	
ด้านการจัดการสอนช้อมเสริมของผู้บริหาร	149
35 ปัญหางานดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตรกลุ่มทักษะภาษาไทย	
ด้านการจัดการสอนช้อมเสริมของครูผู้สอน	150
36 ปัญหางานสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตรกลุ่มทักษะภาษาไทย	
ด้านการนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตรของผู้บริหาร	151
37 ปัญหางานสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตรกลุ่มทักษะภาษาไทย	
ด้านการนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตรของครูผู้สอน	152
38 ปัญหางานสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตรกลุ่มทักษะภาษาไทย	
ด้านการสร้างขวัญและกำลังใจของผู้บริหาร	153
39 ปัญหางานสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตรกลุ่มทักษะภาษาไทย	
ด้านการสร้างขวัญและกำลังใจของครูผู้สอน	154

**ศูนย์วิทยบรพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**